

Pappers framtid

**Förbundsstyrelsens rapport till kongressen
i Göteborg den 1-3 september 2006**

BAKGRUND

Innebär vikande medlemsunderlag slutet för Pappers som eget förbund, eller är det möjligt att vara ett effektivt förbund med betydligt färre medlemmar?

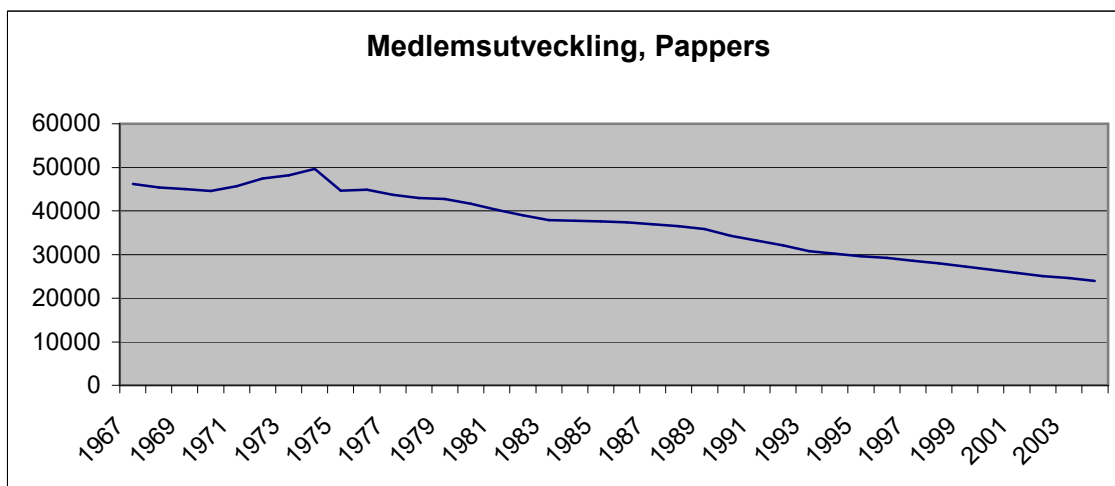
Trots utvecklingen mot färre medlemmar förordade kongressen 2002 att Pappers skall vara kvar som ett eget förbund. Detta har också mycket starkt stöd bland förbundets medlemmar. Men vad krävs då för att ett mindre Pappers ska vara ett effektivt förbund på tio, femton års sikt, effektivt både att företräda medlemmarna och att hushålla med medlemsavgifterna? Förbundsstyrelsen gav sitt VU i uppdrag att utreda förbundets framtid för att kunna lägga fram en rapport till kongressen 2006.

VU inledde arbetet med att träffa och diskutera framtiden med ett antal personer inom fackföreningsrörelsen. VU träffade ledningarna för bland annat LO, Grafikerna, Sif och Paperiliitto. Diskussioner har förts med de mest erfarna på LOs internationella enhet om utvecklingen på den internationella arbetsmarknaden och inom fackföreningsrörelsen. För att vidga vyerna ytterligare togs kontakt med skribenterna Håkan A Bengtsson, Ingemar Lindberg och Anders Ekholm i det radikala forumet Arenagruppen. Dessa tre utvecklade i skriften "Pappers framtid" ett antal scenarier för förbundets utveckling, med syftet att stimulera framtidsdebatten.

Förbundets utveckling

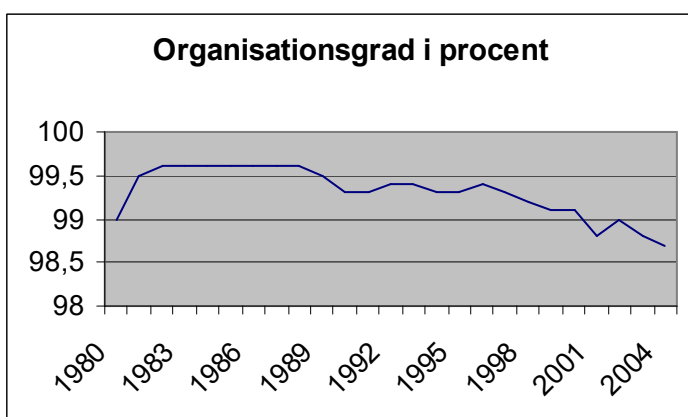
Tappar medlemmar

Antalet pappersarbetare i Sverige har halverats mellan 1968 och 2004. Eftersom Pappers enbart organiserar pappersarbetare, har det också inneburit en halvering av förbundets medlemsantal. Bara under de senaste tio åren har antalet medlemmar minskat från 30 784 till 23 963, vilket innebär en minskning med 22 procent. Det finns inget som tyder på att medlemstappet skulle bli mindre de kommande tio åren, snarare ser minskningstakten just nu ut att öka. Vi bör alltså ställa in oss på att förbundet kommer att ha allt färre medlemmar i framtiden.

Organisationsgraden är hög, men sviktar

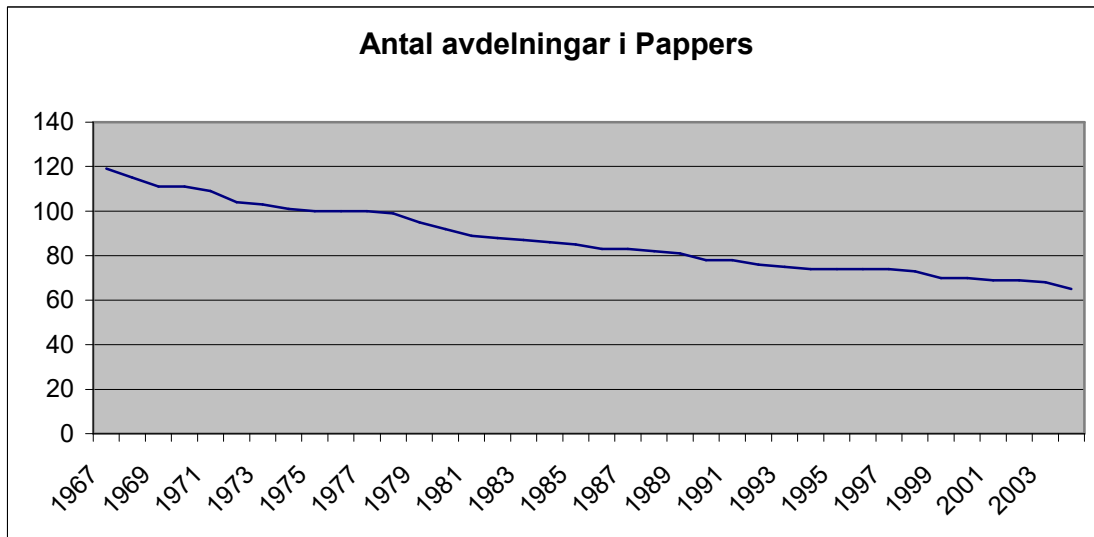
Organisationsgraden (andelen av Sveriges kollektivanställda pappersarbetare som är med i facket) är hög, men den sviktar ändå något jämfört med situationen för tio till femton år sedan. Andelen oorganiserade har mer än fördubblats sedan åttiotalet. Eftersom medlemsunderlaget – antalet svenska pappersarbetare – minskar är det extra viktigt att organisationsgraden ligger kvar på en mycket hög nivå. För tiden före 1980 finns ingen bra statistik över organisationsgraden, men sedan början av 1980-talet har den minskat från 99,6 procent till 98,7 procent den 31/12 2004.

Arbetsplatserna blir färre, och därmed avdelningarna

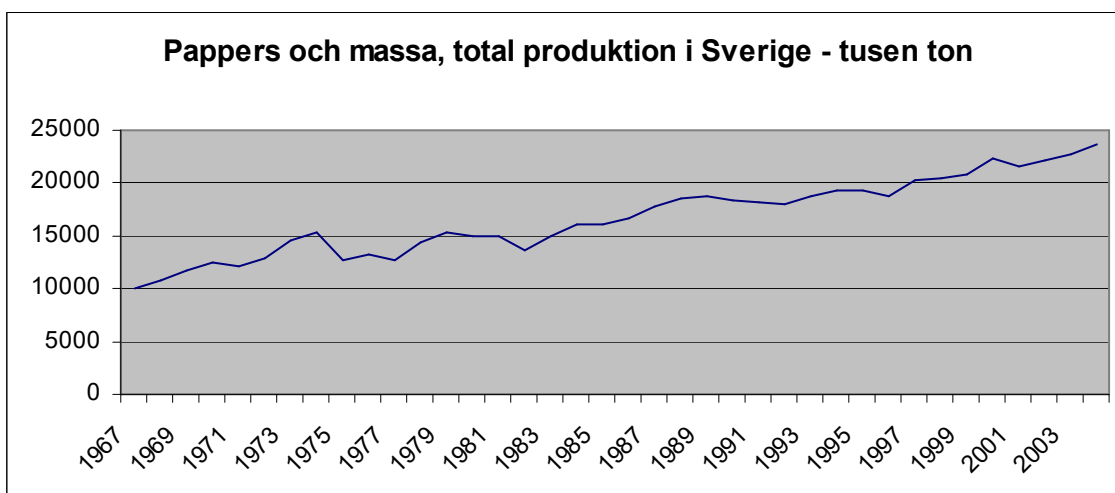
Strukturomvandlingen i svensk pappers- och massaindustri har resulterat i många nedläggningar av pappers- och massabruk. Allt mera tillverkas av allt färre. Investeringar i större och effektivare pappersmaskiner och massalinjer leder visserligen till tryggare jobb, men de blir färre. Eftersom tillgången på råvara är en begränsande faktor innebär det troligen nedläggning av mindre pappersmaskiner och omoderna fabriker, i takt med att nya pappersmaskiner och massalinjer byggs. Samtidigt kommer inga helt nya anläggningar att byggas, i alla fall inte de närmaste tio-femton åren. Den senaste så kallade

greenfieldinvesteringen i Sverige var Värö Bruk 1972. Då förbundet har en avdelning per arbetsplats, innebär fabriksnedläggningarna med automatik att antalet Pappers-avdelningar blir färre. Över tiden har antalet avdelningar minskat i nästan samma takt som antalet medlemmar. Från 120 avdelningar 1968 till 65 avdelningar 2005.

Men produktionen ökar

Även om antalet anställda minskar har den samlade svenska produktionen av papper och massa ökat kraftigt. Sedan 1967 har produktionen mer än fördubblats, samtidigt som antalet pappersarbetare halverats. Tabellen nedan visar den sammanlagda produktionen av massa och papper i Sverige. Den har ökat från tio miljoner årston 1968 till drygt tjugotre miljoner årston 2004. Produktionen kommer troligen att fortsätta öka, dock inte i samma takt som de senaste tio åren på grund av ökad konkurrens om råvaran – skogen.

Stark ekonomi, men växande verksamhetsunderskott

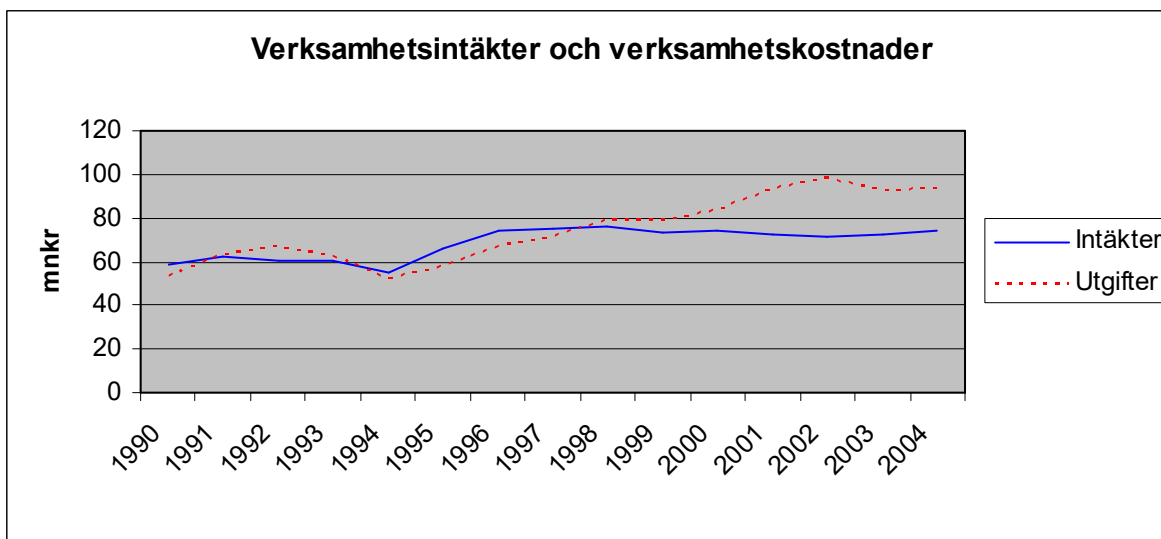
Medlemsintäkter – verksamhetskostnader

Pappers kongress 1990 beslutade att förbundsstyrelsen skulle tillsätta en organisationsutredning. Utredningens uppdrag var att se över förbundets ekonomi, organisation och arbetssätt. Som ett resultat av utredningen beslutade en förstärkt överstyrelse i november 1992 att införa ett nytt medlemsavgiftssystem från den 1 april 1993. Medlemmar som saknade arbetsinkomst hade dittills varit helt avgiftsbefriade. Nu infördes avgift för medlemmar som uppbar arbetslöshetsersättning, sjukersättning, föräldrapenning, vuxenstudiestöd eller liknande ersättningar. Organisationsutredningen ansåg det rimligt att i princip alla medlemmar skulle bidra till förbundets direkta kostnader för varje enskild medlem. Under 1993 beräknades de direkta medlemsanknutna kostnaderna uppgå till 118 kr per medlem och månad (A-kassan 48 kr, medlemsförsäkringar 41 kr, LO-avgift 14,50 kr, Sia 10 kr och övrigt 4,50 kr).

Organisationsutredningen föreslog också hårdare prioriteringar av förbundets verksamhet mot förbundets övergripande målsättningar, så att förbundets kostnader skulle kunna minska med 10 mnkr/år. Syftet var att inte tära på den reala kapitalavkastningen (avkastning minus inflation och skatt) för att finansiera den löpande verksamheten.

Kongressen 1998 beslutade att en ny utredning skulle tillsättas för att föra frågorna om förbundets ekonomi, medlemsavgifter och medlemskapets innehåll till en bred diskussion bland förbundets medlemmar. Utredningen "*Medlemskapets värde*" föreslog bland annat att medlemsavgiftssystemet skulle behållas oförändrat, men att förbundsavgiften för de aktiva medlemmarna skulle sänkas från 1,2 procent till 1,1 procent från den 1 januari 2001, vilket också blev 2000 års förbundsårsmötes beslut. Beslutet om avgiftssänkningen togs mot bakgrund av en mycket stark real avkastning på förbundets kapital under senare delen av 1990-talet.

Visserligen har ökade inkomster för våra medlemmar under den senaste tioårsperioden i det närmaste balanserat den sänkta medlemsavgiften 2001 och även medlemstappet sedan dess. Däremot har förbundets verksamhetskostnader fortsatt stiga, efter den tillfälliga minskningen i samband med de genomförda prioriteringarna och effektiviseringarna i början av 1990-talet. Under de senaste fyra åren har underskottet i verksamheten (i stort sett medlemsavgifter – verksamhetskostnader) uppgått till ungefär 19 mnkr/år.

Anmärkningar till ovanstående diagram

Under perioden 1 januari till den 31 december 1994 infördes en så kallad finansieringsavgift i A-kassan, som betalades direkt av varje arbetstagare, vilket innebar att avgiften till A-kassan sänktes. Detta medförde att förbundet sänkte medlemsavgiften från 1,2 procent till 1,0 procent, under perioden den 1 februari 1994 till den 31 januari 1995.

Kostnaderna för kongresserna 1990, 1995 och 1998 har kunnat jämnas ut över kongressperioderna. Detta var inte möjligt för kongressen 2002 på grund av nya redovisningsregler.

Ekonomiska effekter av färre medlemmar

Något schematiskt kan man dela in förbundets verksamhetskostnader dels i rörliga kostnader, sådana kostnader som direkt minskar med minskande medlemsantal, dels i fasta kostnader, vilka inte direkt minskar när medlemmarna blir färre. Till de senare hör kostnaderna för förbundets administration, förhandlingsverksamhet, arbetsmiljöverksamhet, internationellt samarbete, studieverksamhet och informationsverksamhet som distriktsmöten, förbundsmöten och kongresser. Här ingår också hyra för förbunds kontor, resor, samt förlorad arbetsförtjänst för deltagare på förbundets kurser och möten.

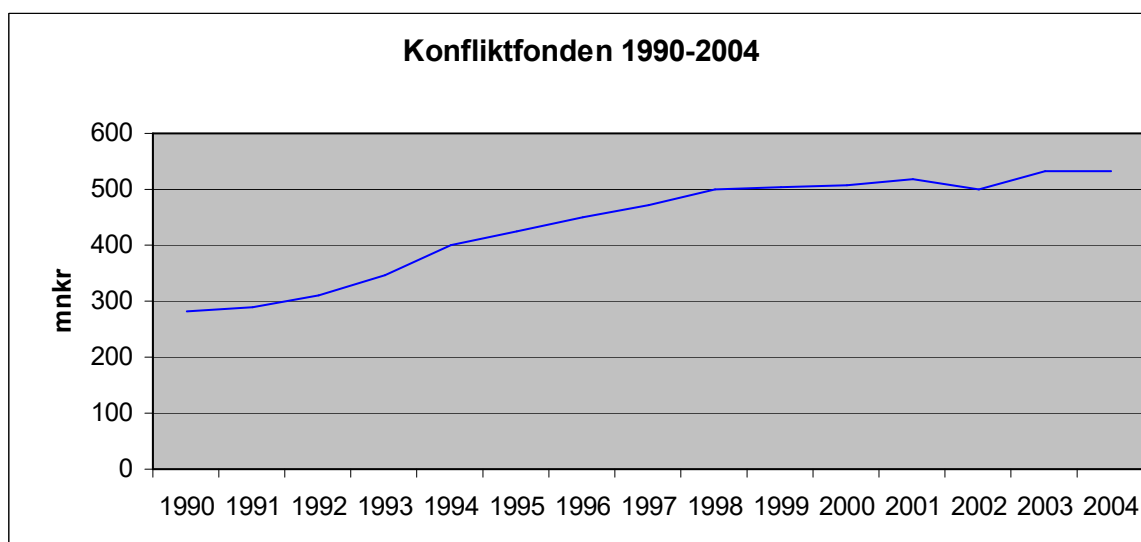
Under 2005 beräknas de direkta medlemsanknutna kostnaderna uppgå till 191 kr per medlem och månad (A-kassan 105 kr, medlemsförsäkringar 58,50 kr, LO-avgift 14,50 kr, Dagens Arbete 10,50 kr och övrigt 2,50 kr). De direkta kostnaderna minskar proportionellt med medlemsantalet. Det ekonomiska problemet med färre medlemmar är de indirekta (inte medlemsanknutna), mer eller mindre fasta, kostnaderna. Med färre medlemmar måste antingen dessa kostnader minska eller de medlemmar som är kvar betala en högre avgift till förbundet.

Om vi tar 2004 som exempel så uppgick de direkta medlemsanknutna kostnaderna till 54 mnrkr (23 900 medlemmar x 191 kr/mån x 12). Eftersom förbundets totala verksamhetskostnader samtidigt var 93 mnrkr, innebär det att de fasta kostnaderna uppgick till 93-54 = 39 mnrkr. Om medlemsantalet minskar med 25 procent (-6 000 medlemmar), innebär det att antingen måste de kvarvarande medlemmarna betala 500 kr mera i avgift per år, eller så måste de fasta kostnaderna minska med 25 procent = 9,5 mnrkr.

En ytterligare faktor som måste beaktas är de kraftigt ökande kostnaderna för A-kassan. Månadskostnaden för A-kassan uppgick 1993 till 48 kr per medlem. Månadskostnaden 2005 uppgår till 105 kr. Det finns nu ett uppenbart politiskt hot om dramatiskt ökade kostnader för A-kassan.

Konfliktfonden

Konfliktfonden motsvarar förbundets balanserade kapital minus förutbetalda medlemsförsäkringar. År 1990 uppgick fonden till 281 mnkr, vilket då motsvarade 7 211 kr per aktiv medlem. År 2004 uppgick konfliktfonden till 531 mnkr, vilket motsvarar 22 146 kr per aktiv medlem. Uppskattningsvis kostar en total konflikt inom förbundet 44 mnkr per vecka. Det innebär att konfliktfonden räcker till åtminstone tolv veckors konflikt med hela förbundet, utan att förbundsstyrelsen beslutar om extra uttaxering av avgift eller reducerar konfliktersättningen.

Omvärlden

Samhället – världen

Fackföreningsrörelsens möjligheter att verka för, och också få igenom, förändringar i företagen och samhället är mindre nu än tidigare. Det beror på den maktförskjutning som ägt rum. Internationaliseringen, liksom genomslaget för nyliberala idéer, tillsammans med den högre arbetslösheten har försvagat de anställdas position, och därmed den fackliga organisationens möjlighet att påverka. Den samlade arbetarrörelsen måste bryta denna utveckling. Pappers uppgift är att genom opinionsbildning, och direkt påverkan, tillvarata medlemmarnas intressen. För ett litet fackförbund som Pappers blir det allt viktigare, inte minst av effektivitetsskäl, att samverka och samarbeta med andra för att kunna tillvarata

medlemmarna intressen i samhället och internationellt. Vi måste också för framtiden kalkylera med politiska risker – att en annan majoritet i Sveriges riksdag tar beslut som är till nackdel för förbundet och våra medlemmar.

Företagen

Globaliseringen av ekonomin har inneburit att nationsgränser betyder mindre för företagen än tidigare. Stora koncerner, med produktionsanläggningar i många länder och i alla världsdelar, gör det möjligt för företagsledningarna att spela ut arbetare i olika länder mot varandra. Det gör de för att pressa kostnaderna, försämra löner och anställningsvillkor, och där i genom öka företagets vinst. Pappersindustrin är en bransch med ett synnerligen långt gånget internationellt ägande. Denna utveckling ställer Pappers inför nya stora utmaningar. Fram till och med 1980-talet var massa- och pappersindustrin i landet i huvudsak svenskägd. Idag arbetar nästan alla Pappers medlemmar i internationella företag, och mer än hälften i företag som styrs från utlandet. Kapitalet är internationellt medan den fackliga motmakten i huvudsak är nationell. Att bygga motkrafter mot de transnationella kapitalintressena är därför i dag en huvuduppgift för facket i allmänhet och Pappers i synnerhet, annars kommer den ökade internationella rörligheten att utsätta löner och andra arbetsvillkor för en fortsatt mycket hård press.

Fackföreningsrörelsen

Hela fackföreningsrörelsen står inför en genomgripande förändring. LO genomför, på uppdrag av kongressen 2004, en utredning ”LO i framtiden”, som på ett grundligt sätt ska gå i genom LOs konstitution och förhållandet mellan LO och förbunden. Det är inte djärvt att påstå att förbundsstrukturen inom LO kommer att genomgå stora förändringar de kommande åren. Antalet förbund kommer successivt att minska, och ett LO med få stora förbund är ett annat LO än ett med flera små förbund. Svenska fackförbund tillhör idag tre federationer (LO, TCO och Saco). Hur det är om tio till femton år vet vi inte, men kanske färre.

Förbundets mål

Pappers uppgift är att organisera alla arbetare inom pappers- och massaindustrin i Sverige, och tillvarata dessa medlemmars intressen i företagen och i samhället. Så står det i alla fall - kort uttryckt - i våra stadgar.

Organisationen

Pappers ska vara en levande folkrörelse, som kännetecknas av engagerade medlemmar, hög grad av vi-anda, goda fackliga ledare med medlemsnära arbetssätt. Det är en förutsättning för att vi effektivt ska kunna tillvarata medlemmarnas intressen – i företagen och samhället. Att organisation är ett mål i sig kanske någon tycker är märkligt, men en bra organisation är förutsättningen för att kunna nå de andra fackliga målen – jobben, lönen och miljön.

Jobben

Att slå vakt om jobben innebär ett arbete på två arenor – i företagen och i samhället. Politiska beslut som påverkar branschens förutsättningar och konkurrensvillkor är viktiga för Pappers att bevaka, liksom politiska beslut som påverkar arbetsmarknadens reglering. Vi vill förstärka den svenska pappersindustrins konkurrenskraft – med målet hög sysselsättning till goda löner och i övrigt bra arbetsvillkor. Vi vill också skapa en ökad konkurrenskraft för våra medlemmar genom arbete i en industri som kännetecknas av hög kompetens, utbildningsnivå, produktivitet och kvalitet.

Lönen

Medlemmarna är med i Pappers, för att få trygghet i anställningen, och för att få så goda arbetsvillkor som möjligt. Eftersom vi med arbetsvillkor menar alla ekonomiska villkor som har samband med arbetet, såsom lön, arbetstider, semestervillkor, sjuklön, pension och kompetensutveckling, är både kollektivavtal och lagar centrala frågor.

Miljön

Med miljö avser vi inte bara arbetsmiljö, utan även utveckling och inflytande i arbetet. Ett utvecklande arbete i god arbetsmiljö innebär att en pappersarbetare ska kunna gå i ålderspension fri från skador orsakade av arbetet.

Förbundets medel

Betydelsefull bransch

Pappers- och massaindustrin är den viktigaste branschen för vårt lands affärer med omvärlden. Det innebär att vår bransch har utomordentligt stort värde för Sveriges ekonomi, sysselsättning och välfärd. Branschen har också mycket stor betydelse för regionalpolitiken – d v s att hela Sverige ska leva. Pappers- och massaindustrin är dessutom en högteknologisk industri, och därigenom en viktig bas för utveckling av svenska så kallad "hightech"-industrivaror, som styrsystem för processtyrning, effektiv miljörening och energianvändning samt effektiva transportsystem.

Pappers har därför en viktig uppgift att lyfta fram branschens betydelse i det allmänna medvetandet och hos politiska beslutsfattare.

Hög organisationsgrad

Vi har världens högsta organisationsgrad, och dessutom är våra medlemmar koncentrerade till ett sextiotal, oftast kapitaltunga produktionsanläggningar i Sverige. Det är viktigt att vi behåller den höga organisationsgraden. För vår styrka gentemot motparten är det viktigt att de känner till att vi företräder alla arbetare på fabriken.

Medlemsnära arbetssätt

Pappers har en platt organisation, den plattaste inom LO. Två förbundsmöten och tre distriktsmöten årligen innebär att det finns minst fem kontakter per år mellan avdelningarna och förbundsledningen. Genom medlemsdialogen, då någon från förbundsstyrelsen eller funktionär på förbundskontoret är ute på alla arbetsplatser och för en dialog med så många medlemmar som möjligt, har vi ett mycket effektivt instrument för direktdialog mellan medlemmar och förbundsledning. Såväl medlemmar som lokala fackliga företrädare uppfattar det som relativt lätt att komma i kontakt med förbundsledningen. Det är en känsla som är mycket betydelsefull för en facklig organisation och verkligen värd att slå vakt om.

Med en avdelning på varje arbetsplats finns det möjligheter till dagliga kontakter mellan medlemmar och avdelningsstyrelse. Pappers organisation finns där medlemmarna finns. Alla enskilda medlemmar i Pappers känner någon förtroendevald – det är mycket värdefullt.

Vi-anda

Genom förbundets homogenitet – alla kollektivanställda omfattas av ett och samma kollektivavtal på riksnivå, kombinerat med hög organisationsgrad, finns mycket goda förutsättningar att skapa vi-anda. Medlemmarna ska uppleva att de tillhör ett förbund som arbetar för deras frågor och att detta arbete präglas av öppenhet och delaktighet. Vi-andan stärks också av att Pappers syns i media, naturligtvis under förutsättning att det inte är i negativa sammanhang. En stark vi-anda inom förbundet ska inte vara något hinder för att känna solidaritet med andra grupper i Sverige och globalt.

Kunniga förtroendevalda och anställda

Pappers ska ställa höga krav på sina fackliga företrädare. Det kommer i längden att uppfattas positivt av både medlemmar och förtroendevalda. Både förbunds kontor och avdelningar uppfattas i allmänhet ge en god service till förtroendevalda och medlemmar. Det finns en hög tillgänglighet. Det ska vi slå vakt om.

Vid kongressen 1998 startade en process för att utveckla det fackliga ledarskapet och verksamhetsplaneringen inom förbundet. Den unika satsningen på ledarskapsutveckling och teamutveckling som startade 2001 har omfattat, förbundsstyrelse, funktionärer, förbunds kontor, samtliga avdelningsordförande och avdelningsstyrelser. Den har skapat en utomordentlig grund för en fortsatt positiv utveckling. En väl fungerande verksamhetsplanering är av stor betydelse för den interna demokratin, genom att avdelningar och förbund verkligen driver de frågor som medlemmarna tycker är viktiga.

Öppenhet

Grunden för en facklig organisation är att den har medlemmarnas förtroende och att medlemmarna känner ett värde med sitt medlemskap. Vi som fackliga företrädare måste därför alltid komma ihåg vilka som gett oss vårt uppdrag – och att det är medlemmarna vi

företräder. Man ska aldrig delta i ett beslut som man inte är beredd att öppet redovisa på ett medlemsmöte. Pappers företrädare ska alltid öppet redovisa de förmåner som de uppbär som följd av det fackliga uppdraget. Med bristande öppenhet går det snabbt att spoliera medlemmarnas förtroende, men det tar lång tid att bygga upp det igen.

God ekonomi

Förbundets ekonomi är god. Konfliktfonden klarar ekonomin för medlemmarna även under en lång konflikt på arbetsmarknaden. En stark ekonomi är viktig både för medlemmarna och som signal till motparten i samband med avtalsförhandlingar. Däremot täcker inte medlemsintäkterna längre förbundets verksamhetsutgifter. En del av verksamheten täcks av avkastningen från konfliktfonden. Det är ett medvetet fattat beslut, men fallande medlemsantal och stigande utgifter har under senare år ökat underskottet mer än önskvärt. Till detta fortsätter förbundets medlemsantal att minska på grund av strukturförändringar i branschen, vilket innebär att allt färre medlemmar får bära förbundets fasta kostnader.

FÖRSLAG

Organisation

Förbundets uppgift är att tillvarata medlemmarnas intressen – i företagen och i samhället. Det gäller framförallt inom tre grundläggande områden, jobben, lönen och miljön. Förutsättningarna för dessa uppgifter förändras över tiden. Företagens internationalisering, färre pappersarbetare och fackföreningsrörelsens omstrukturering är tre av de viktigaste förändringarna vi har att ta hänsyn till. Det är t ex uppenbart att det internationella fackliga arbetet blir allt viktigare, för att inte säga avgörande, för medlemmarnas anställningsvillkor.

Förändringarna kommer att ställa delvis nya krav på resurser, men minskande medlemsantal, och därmed lägre intäkter, gör det nödvändigt att prioritera verksamheten och att pröva olika former av samarbete. Att samarbeta både administrativt och politiskt med ett eller flera industriförbund, för att skapa och utnyttja gemensamma resurser bättre ska därför utredas. Det är möjligt att gå tämligen långt i ett sådant samarbete och ändå behålla Pappers som eget förbund, med vår unika organisation, vårt medlemsnära arbetssätt och vi-anda.

Pappers samarbetspartner

Pappers deltar sedan lång tid i samarbete med andra förbund både inom Sverige och internationellt. Detta är nödvändigt speciellt för ett litet förbund som Pappers. Det ger ökade resurser och större möjligheter till påverkan. Vi ska utnyttja de möjligheter till sammanfallande intressen som finns. De skiljer dock mellan olika formeringar i vilka förbundet samverkar.

LO

LO med dess medlemsförbund är Pappers viktigaste samarbetspartner. Genom LOs samlade styrka kan vi tillvarata arbetarklassens gemenskap och intressen. Även om LO i framtiden kommer att bestå av färre förbund måste vi se till att det är ett LO som är bra också för de mindre förbunden. Genom LO utövar pappersarbetarna politisk påverkan – både på riksplanet och lokalt. Vi samordnar oss inför, och stödjer varandra, i avtalsrörelser. Samarbetet inom LO ger oss bland annat bättre möjligheter att bevaka arbetsmiljöfrågor, att ordna facklig utbildning och påverka olika EU-direktiv.

LOs Industrifack (Pappers, IF Metall, Livs, Skogs och Träfacket och Grafikerna)

Tillsammans med de andra LO-förbunden inom industrin har vi effektiva möjligheter att driva opinion för att stärka svensk industri. Vi samordnar oss inför avtalsrörelser så att vi får riksavtal som täcker industrins alla anställda. Gemensamt verkar vi för att riksavtalen intecknar huvuddelen av löneutrymmet och blir normerande för resten av arbetsmarknaden. Tillsammans med IF Metall och Grafikerna har vi ett bra och effektivt samarbete när det gäller medlemstidning – Dagens Arbete. Fler samarbetsområden ska utredas när sådana möjligheter uppstår.

Sif, CF

Tjänstemannaorganisationerna Sif och CF finns på samma arbetsplatser som vi. Vi har flera gemensamma avtal, och därmed ett gemensamt intresse att bevaka och utveckla dessa. Arbetsuppgifterna inom branschen blir mer och mer lika, vilket är ytterligare ett skäl att utveckla samarbetet. Vi har också sammanfallande intressen i frågor som gäller branschen och internationellt.

IN och PiN (Industrianstranställda i Norden och Pappers i Norden)

Internationellt är det nordiska samarbetet mest utvecklat, framförallt gäller det Finska Pappersarbetareförbundet. Vi har mycket gemensamt, när det gäller struktur, avtalsintressen, bransch, motparter med mera. Det nordiska samarbetet kan därför ses som basen för vårt internationella inflytande. Genom stödet från våra nordiska kamrater inom PiN kan vi få representation inom EMCEF och ICEM. Här, om någonstans, måste vårt arbete för få till stånd en internationell lönekartell starta.

EMCEF (vår europeiska federation)

Tack vare deltagandet i den europeiska federationen har vi bättre möjligheter att påverka politiken i Europa i en samhällsradikal och löntagarvänlig riktning. Inom ramen för EMCEF kan vi på europainivå vara med och påverka industripolitik, arbetsmiljö och EUs sociala dialog. EMCEF ger oss bättre samarbete mellan fackliga organisationer i Europa, vilket är nödvändigt för att bevaka våra medlemmars villkor.

ICEM (vår internationella federation)

Genom vår internationella federation knyter vi starkare band mellan fackliga organisationer runt om i världen. Tillsammans med dem stöder vi fackliga organisationer för pappersarbetare och för andra arbetare internationellt. ICEM är part i de så kallade uppförandeavtal som tecknas med globala koncerner, vilka kan vara ett viktigt verktyg för att stödja de arbetare som har det allra sämst.

Facklig-politisk samverkan

Förutom att hävda medlemmarnas intressen inom pappersindustrin, ska Pappers verka för en utveckling av demokratin, välfärden och ekonomin i samhället. Det kräver att vi deltar i opinionsbildning och samhällsdebatt.

Skälen och formerna för vår facklig-politiska samverkan måste hela tiden prövas och diskuteras. De fackliga och politiska intressena går dock ofta hand i hand. Starka kollektivavtal kräver en politik för full sysselsättning, en aktiv arbetsmarknadspolitik, en bra arbetslöshetsförsäkring och ett starkt anställningsskydd. Pappers ska därför fortsätta den nära facklig-politiska samverkan med det socialdemokratiska partiet, vilken bygger på ett gemensamt klassperspektiv. Vi ska ändå alltid vara beredda driva opinion för våra synpunkter

även om de ibland strider mot den av s förda politiken, också samarbeta med andra politiska grupper i enskilda frågor när de politiska intressena sammanfaller

Ekonomi

Ekonomi i balans

Förbundsårsmötet år 2000 beslutade att rubba på den tidigare principen – att kostnaderna för förbundets verksamhet ska täckas av medlemsavgifterna. Den nya principen som infördes var att verksamhetskostnaderna inte får överstiga medlemsavgifterna plus den reala avkastningen på förbundets kapital. Men stadigt medlemstapp och ökade kostnader medför att vi för närvarande inte ens når denna princip. För att nå den måste i dagsläget (2004) underskottet minska med 10 mnkr.

Det närmaste målet är därför att underskottet ska pressas ned till högst två procent av förbundets balanserade kapital under kongressperioden - fram till 2010. Troligen får vi räkna med fortsatt medlemsminskning även efter 2010 vilket kommer att utsätta förbundets ekonomi för nya påfrestningar.

Pappers organisation med en avdelning på varje arbetsplats som har egen ekonomi är en stor demokratisk styrka. Medlemmarna på arbetsplatsen kan genom denna själva besluta om verksamhetens omfattning och medlemsavgiftens storlek på den egna arbetsplatsen. Det är därför viktigt att slå vakt om denna princip.

Medlemsavgiftssystemet

Det finns två vägar att gå för att minska underskottet, dels att öka medlemsavgifterna, dels att minska kostnaderna genom besparingar. Båda vägarna bör användas, men det mesta av underskottet borde kunna täckas genom besparingar.

Stadgekommittén föreslår att systemet med hel och halv grundavgift ersätts med endast en grundavgift. Förslaget beräknas ge en ökning av medlemsintäkterna med 300 000 kr/år. Ett litet, men inte obetydligt bidrag för att stärka förbundets ekonomi.

Det finns även uppenbara politiska hot mot förbundets ekonomi. Från den så kallade borgerliga alliansens sida finns flera förslag som skulle förändra förutsättningarna för A-kassan. Ett av dessa förslag är en kraftig höjning av den så kallade egenavgiften. För att ha en hög beredskap inför eventuella förändringar föreslår vi att kongressen ger förbundsåret mandat att göra nödvändiga ändringar i medlemsavgiftssystemet om politiska beslut medför stora förändringar i avgiften till A-kassan.

Medlemsförsäkringarna

Hård prioritering och effektiviseringar av verksamheten genom samverkan och hög kostnadsmedvetenhet kommer att bli nödvändiga delar för att långsiktigt kunna klara det ekonomiska målet. Hälften av förbundets utgifter är försäkringar (A-kassan 31 procent och

medlemsförsäkringar 19 procent, 2004). Till detta har avdelningarna sammantaget stora kostnader för sina kompletterande försäkringar.

På uppdrag av LO-kongressen 2004 har LO tillsammans med Folksam tagit fram en gemensam försäkringslösning, lika för alla medlemmar. Försäkringspaketet innehåller kollektiv hemförsäkring, fritidsförsäkring, barn-gruppliv och kompletterings-TGL. Vi föreslår att Pappers ansluter sig till denna försäkringslösning. Den innebär visserligen att förbundets kostnader ökar, men samtidigt att de totala kostnaderna (förbund och avdelning) blir lägre och den innebär också att alla förbundets medlemmar omfattas av försäkringsskyddet. På så sätt åstadkommer vi både en förbättring och en besparing.

Kongressens beslut - sammanfattning

- *Förbundsstyrelsen ges uppdrag att utreda samarbete med ett eller flera andra industriförbund, inom ramen för ett självständigt Pappers.*
- *Underskottet i verksamheten ska fram till 2010 minska till högst 2 procent av förbundets balanserade kapital.*
- *Förbundsmötet ges mandat att göra nödvändiga förändringar i medlemsavgiftssystemet om politiska beslut medför stora förändringar i avgiften till A-kassan.*
- *LO-paketet införs som obligatorisk förbundsförsäkring för alla aktiva medlemmar från den 1 januari 2007.*